

Gündem

TSKB Ekonomik Araştırmalar
14 Ekim 2021 Perşembe

Piyasalarda Bugün

Küresel piyasalarda risk iştahı dün bir miktar toparlandı. Makroekonomik veri akışı zayıflayan ekonomik aktivite ve yüksek enflasyon kaygılarını teyit etti. ABD Merkez Bankası'nın (Fed) son toplantısına ait tutanaklar ise üyelerin varlık alımlarını azaltmaya Kasım ortası ve Aralık'ta başlanabileceği konusunda hemfikir olmalanna karşın enflasyon dinamikleri ve faizlerin ne zaman artırılacağı konusunda görüş ayrılıklarına sahip olduğunu ortaya koydu. Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin Avrupa'nın talep etmesi halinde daha fazla doğal gaz temin edebileceklerini söyleyerek fiyatlardaki yükselişi sınırladı. Aynı zamanda ABD'de açıklanan şirket bilançolarının güçlü gelmesi riskli varlıkları destekledi. Bu ortamda ABD 10 yıllık tahvil faizi 3 baz puan gerileyerek %1,54'ye indi. Henry Hub doğal gaz kontratı %1,5 yükselişle 5,6 dolar/metreküp seviyesine çıkarken, Brent tipi ham petrolün varil fiyatı %0,3 gerileyerek 83,2 dolara indi. Dolar gelişmiş diğer ekonomilerin para birimleri karşısında gerilerken, gelişmekte olan ekonomilerin para birimlerinde ayrışma gözlemlendi. MSCI gelişmekte olan ekonomiler ve MSCI dünya hisse senedi endekslerinin her ikisi de %0,5 yükseldi.

Yurtiçi piyasalar zayıf bir seyir izledi. Makroekonomik veri gündemi sakinken, Hazine ve Maliye Bakanlığı (HMB), gün içinde döviz bürolarında kimlik tespiti düzenlemesine ilişkin bir açıklama yayımladı. Borsa İstanbul gösterege 100 ve 30 endeksleri sırasıyla %0,2 ve %0,3 gerilerken, TL cinsi uzun vadeli tahvil faizlerinde yükseliş sürdü. TL ise dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet karşısında %0,8 değer kaybetti. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan akşam saatlerinde TCMB Başkanı Şahap Kavcıoğlu'nu kabul ederken, görüşmenin ardından TCMB yönetimi ve Para Politikası Kurulu'nda (PPK) değişiklikler yapan karar resmî gazetede yayınlandı. Buna göre, TCMB Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Semih Tümen, TCMB Başkan Yardımcısı Dr. Uğur Namık Küçük, Para Politikası Kurulu Üyesi Prof. Dr. Abdullah Yavaş görevden alındı. TCMB Başkan Yardımcılığına Taha Çakmak ve Para Politikası Üyeliğine ise Prof. Dr. Yusuf Tuna atandı.

Yeni güne küresel piyasalar karışık bir başlangıç yaptı. Çin'de açıklanan enflasyon verileri karışık bir görünüm sergilerken, şirket bilançoları ile dünden kalan pozitif eğilimler riskli varlıkları destekliyor. Öte yandan Çinli gayrimenkul şirketi Evergrande ve enflasyon kaygıları risk iştahını sınırlıyor. Günün ilerleyen saatlerinde salgın ve jeopolitik gelişmelere ek olarak ABD'de Eylül ayı üretici enflasyonu ile 2021 üçüncü çeyrek şirket bilançoları takip edilecek. Yurtiçinde haftalık

Takvim

- 14-Ekm** TCMB, Özel sektörün yurtdışı kredi borcu, Ağustos ABD, ÜFE, Eylül
- 15-Ekm** TCMB, Piyasa katılımcıları anketi, Ekim HMB, Bütçe dengesi, Eylül ABD, Perakende satışlar, Eylül
- 18-Ekm** TCMB, Konut fiyat endeksi, Ağustos Çin, GSYH büyümesi, 3Ç21 ABD, Sanayi üretimi, Eylül
- 20-Ekm** Euro Bölgesi, TÜFE, Eylül
- 21-Ekm** TÜİK, Tüketici güven endeksi, Ekim TCMB, Faiz kararı ABD, Mevcut konut satışları, Eylül

Hisse Senetleri	Seviye	Günlük Değişim	Aylık Değişim	Yıl Sonuna Göre Değişim
BİST-100	1,414	-0.2%	-0.7%	-4.3%
BİST-30	1,520	-0.3%	0.2%	-7.1%
XUSIN	2,516	-0.1%	-0.2%	7.5%
XBANK	1,246	-1.2%	-3.0%	-20.0%

Kur	Seviye	Günlük Değişim	Aylık Değişim	Yıl Sonuna Göre Değişim
Dolar/TL	9.0806	0.5%	7.8%	22.2%
Euro/TL	10.5408	1.1%	5.8%	16.0%
Sepet Kur*	9.8939	0.8%	6.8%	19.1%
Euro/Dolar	1.1592	0.6%	-1.9%	-5.1%
Dolar/JPY	113.23	-0.3%	3.5%	9.7%
DXY	94.08	-0.5%	1.2%	4.6%

* %50 Dolar/TL + %50 Euro/TL

Tahvil - Bono (Bileşik Getiri)	En son	Bir Önceki
TR - 2 yıllık tahvil (TRT131119T19)	17.94%	17.94%
TR - 10 yıllık tahvil (TRT080328T15)	19.44%	19.33%
TR - Eurobond (10 Yıllık)	6.99%	7.02%
ABD - 10 yıllık tahvil	1.54%	1.57%

TSKB Eurobondları	Kupon	Fiyat	Getiri
16 Ocak 2023	5.500%	103.13	2.94%
23 Ocak 2025	6.000%	101.75	5.41%

Emtia	En son	Günlük Değişim	Aylık Değişim	Yıl Sonuna Göre Değişim
Altın (Dolar/ons)	1792.6	1.9%	0.0%	-5.5%
Reuters/Jefferies CRB*	250.7	-0.1%	4.5%	40.5%
Brent (Dolar/varil)	83.2	-0.3%	10.2%	60.6%
Doğal gaz (Dolar/stdm3)	5.6	1.5%	2.4%	120.2%

* Thomson Reuters/CoreCommodity CRB Commodity Total Return Index

Veriler bir önceki işlem günü kapanışlarına baz almaktadır.

Piyasalarda Bugün

makro finansal veriler izlenecekken, Türk finansal varlıkların seyri açısından küresel eğilimler ve ekonomi dışı gelişmelere yönelik haber akışının önemli olabileceği düşünülüyor.

Fed toplantı tutanakları üyelerinin varlık alımlarını azaltma konusundaki uzlaşmasına rağmen, enflasyon ve faizler konusundaki görüş ayrılıklarını teyit etti. Tutanaklara göre Fed üyeleri Kasım ortası veya Aralık ayı gibi varlık alım azaltımının başlaması konusunda geniş çapta bir fikir birliğine sahipler. Varlık alımlarının azaltımında devlet tahvillerinden aylık 10 milyar dolar, ipotek teminatlı menkul kıymetlerden ise aylık 5 milyar dolar ile başlanması değerlendirildi. Bu takvime göre varlık alımlarının azaltım sürecinin 2022 ortasında tamamlanması öngörülüyor. Öte yandan, tutanaklarda kısa vadeli enflasyon görünümündeki yukarı yönlü risklere rağmen Fed üyelerinin son enflasyon artışını geçici olarak değerlendirmeye devam ettiği görüldü. Arz kısıtlarının kısa sürede sonlanması beklenmezken, faiz artırımlarının ne zaman başlayabileceği konusundaki görüş ayrılığı sürdü.

ABD'de Eylül ayı tüketici enflasyonu beklentilerin hafif üzerinde güçlü geldi. Eylül'de tüketici fiyat endeksi (TÜFE) bir önceki aya göre %0,4 ile beklentilerin hafif üzerinde artarken, yıllık enflasyon Ağustos ayındaki %5,3'ten %5,4'e yükseldi. Gıda ve enerji hariç çekirdek TÜFE aylık enflasyonu %0,3 artarken, yıllık çekirdek enflasyon %4,0'da sabit kaldı.

Euro Bölgesi'nde sanayi üretimi Ağustos'ta tahminlerle uyumlu geriledi. Sanayi üretimi Ağustos'ta bir önceki aya göre %1,6 azalırken, yıllık büyüme hızı Temmuz'daki %8,0'dan %5,1'e yavaşladı.

Çin'de Eylül'de üretici enflasyonundaki yükselişe karşın, tüketici enflasyonu sürpriz bir şekilde yine geriledi. Ülkede Eylül'de tüketici fiyat endeksi (TÜFE) bir önceki aya göre %0,3 artış beklentilerinin aksine yatay kalırken, yıllık enflasyon %0,8'den %0,7'ye geriledi. Öte yandan ülkede üretici fiyat endeksi (ÜFE) yıllık enflasyonu %9,5'ten %10,5 olan tahminleri de aşarak %10,7'ye çıktı.

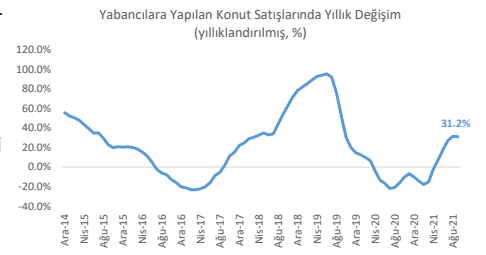
Faiz artırımına giden gelişmekte olan ekonomi merkez bankalarına Şili de dahil oldu. Şili Merkez Bankası (CBC) politika faizini %1,50'den %2,50 olan beklentilerin ötesine %2,75'e çıkarıldı. Öte yandan, Meksika Merkez Bankası (BDM) politika faizini %4,75'te sabit tuttu.

Hazine ve Maliye Bakanlığı, döviz bürolarında kimlik tespiti düzenlemesine ilişkin bir açıklama yayımladı. Bakanlıktan yapılan açıklamaya göre, söz konusu yeni uygulamanın sektördeki kayıt dışılığın azaltılması ve kurumsallaşma düzeyinin artırılması ile uluslararası düzenlemelere uyum dışında başka hiçbir amacı olmadığı belirtildi. Tebliğ ile yapılan değişikliğin, döviz piyasalarına ilişkin herhangi bir müdahaleyi kesinlikle içermediğinin altı çizildi.

Sektör, Şirket ve Gündeme İlişkin Diğer Haberler

Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Rusya Federal Turizm Ajansı arasında Ortak Turizm Eylem Planı imzalandı. Plan kapsamında Türk ve Rus yatırımcılar arasındaki iş birliğinin geliştirilmesi, mevcut yatırım projeleri hakkında iki ülke arasında bilgi alışverişinin artırılması ve yatırım projelerinin tanıtılmasını amaçlayan etkinliklere idari ve bilgisel desteğin sağlanması amaçlanıyor. Eylem Planı 1 Ocak 2022'de yürürlüğe girecek ve 2024 yılı sonuna kadar geçerli olacak.

İkinci el konut satışları Eylül ayında güçlü görünüm sergilemeye devam etti. TÜİK tarafından açıklanan konut satışları Eylül ayında bir önceki aya göre %4,1, bir önceki yılın aynı ayına göre %7,6 artarak 141 bin 143 seviyesinde gerçekleşti. Böylece toplam konut satışları uzun vadeli Eylül ayı ortalamasının 23 bin kadar üzerinde kaydedildi. Eylül ayında toplam konut satışlarının %79,8'i diğer satışlardan kaynaklanırken, ipotekli konut satışları bir önceki yılın aynı ayına göre %16,4 oranında gerileyerek 29 bin 759 seviyesinde gerçekleşti. Bununla birlikte, ikinci el konut satışları yıllık %8,2 artışla ilk el konut satışlarından daha hızlı yükseldi ve 103.176 seviyesinde gerçekleşti. İkinci el konut satışlarının uzun yıllar Eylül ortalamasının 30 bin konut kadar üzerinde gelirken, ilk el konut satışlarının aynı ortalamasının 7 bin konut kadar altında gerçekleşmesi dikkat çekti. Yabancıya gerçekleştirilen konut satışları %25,8 artarak 6.630 seviyesinde gerçekleşerek veri tarihinin en yüksek seviyesini kaydetti. Nisan 2021'den bu yana yabancılar konut satışlarının yıllık bazda hızlanmaya devam ettiği takip edilirken, Ağustos'ta hafif yavaşladığı görüldü.

Sektör, Şirket ve Gündeme İlişkin Diğer Haberler

İnşaat maliyetlerinde Temmuz ayında kaydedilen rekor seviye Ağustos ayında tazelandi. TÜİK tarafından yayınlanan İnşaat Maliyet Endeksi Ağustos 2021 sonuçlarına göre, inşaat maliyetleri bir önceki yılın aynı dönemine göre %42,1 artarken, malzeme maliyetleri ise %51,9 oranında yükseldi. İşçilik maliyetleri aynı dönemde %21,5 oranında artış kaydetti. İnşaat faaliyetlerinde önemli bir girdi kalemi olan demir cevheri fiyatlarının 2020 Ağustos tarihinden itibaren hızlanarak arttığı ve Mayıs 2021'de yıllık %122,1 oranında yükselerek 2020 dolan gördüğü, bu tarihten itibaren ise hafif yavaşlamakla birlikte yükselişini devam ettirerek %98,4 artışla 214 dolar seviyesine çıktığı takip

edildi. Tarihsel gelişimde incelendiğinde kur etkisinden arındırılmış malzeme maliyet artışlarının demir cevheri fiyatındaki hareketleri 3 ay geriden takip ettiği görülüyor. Eylül ayı sonu itibarıyla, demir cevheri fiyatlarının metrik ton başına 120 dolar seviyesine kadar gerilediği göz önünde bulundurulduğunda, Türkiye'de inşaat malzeme maliyet artışlarının önümüzdeki aylarda yavaşlayabileceği beklenebilir.

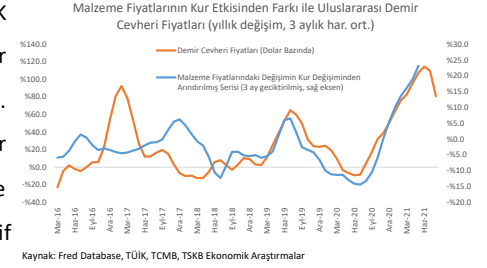
Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, ülkesinin Avrupa'nın ihtiyacı olan doğal gazı tedarik etmeye hazır olduğunu belirtti. Başkan Putin, Kuzey Akım-2'nin onaylanmasının da Avrupa'da gaz fiyatlarını düşürmeye yardımcı olacağını söyledi. Bununla birlikte, Avrupalı müşterilerin doğal gaz depolama eksikliklerini kapatmak için kısa vadeli piyasadan tedarike yönelerek hata yaptıklarını dile getirdi. Almanya'nın Gazprom'dan bin metreküp başına 250-300 dolara doğal gaz tedarik ettiğini belirten Başkan Putin, Kuzey Akım-2'nin Ukrayna'ya kıyasla daha kısa ve ucuz bir rota olduğunu vurguladı ve Kuzey Akım-2'nin onaylanmasının Avrupa'da doğal gaz fiyatlarını düşürmeye yardımcı olacağını söyledi.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez, ilave doğal gaz için görüşmelerin sürdüğünü belirtti. Bakan Fatih Dönmez, kış aylarında artacak doğal gaz talebinin karşılanması için ek kaynak görüşmelerinin sürdüğünü, uzun dönemli doğal gaz anlaşmalarının olmasının ise ellerini rahatlatan bir unsur olduğunu söyledi. Bununla birlikte, dünya genelinde rekor seviyede artan enerji fiyatlarından Türkiye'ni de etkilendiğine işaret ederek, maliyet artışının son tüketiciye en az seviyede yansıtılması için çalıştıklarını ifade etti.

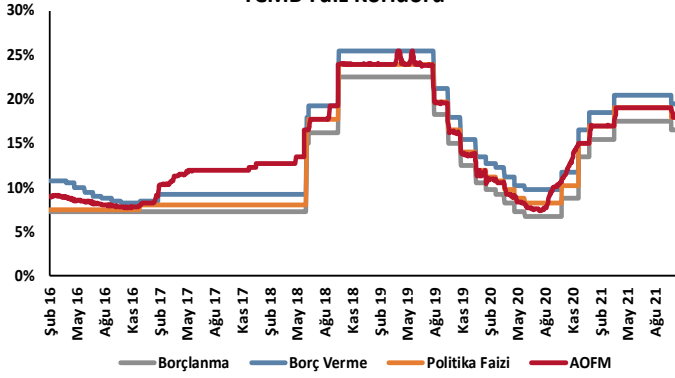
Uluslararası Enerji Ajansı'na göre 2050'de net sıfır emisyon için verilen taahhütler yeterli değil. Uluslararası Enerji Ajansı (IEA), dün yayınladığı Dünya Enerji Görünümü 2021 raporunda, 2050'de net sıfır emisyona ulaşmak için hükümetlerin verdikleri taahhütlerin yeterli olmadığını belirterek, gelecek 10 yılda temiz enerji yatırımlarının üç kattan fazla artması gerektiğini açıkladı. Raporda sıfır emisyon hedeflerinin başlanması durumunda rüzgâr türbinleri, güneş panelleri, bataryalar, elektrolizörler gibi alanlarda 2050'ye kadar 1 trilyon dolarlık piyasa oluşturulabileceğine de dikkat çekiliyor. Küresel petrol talebinin 2050'ye kadar günlük 100 milyon varilin üzerine çıkma yolunda olduğunu belirten IEA, küresel doğal gaz talebinin de 2030'de 2020'ye göre %15 büyümesini, talebin 2050'ye kadar tepe yapmamasını beklediklerini de işaret etti.

Avrupa Birliği (AB), Kuzey Kutbu'ndaki jeopolitik rolünü artırmaya hazır. AB Komisyonunun Çevre, Okyanuslar ve Balıkçılıktan Sorumlu Üyesi Virginijus Sinkevičius düzenlediği basın toplantısında, AB'nin yeni Kuzey Kutbu stratejisinin karbon ve ulaşım emisyonları gibi başlıca kirlilik kaynaklarıyla mücadele etme ve sürdürülebilir ham madde tedariki sağlamaya dayandığını söyledi. Sinkevičius, AB'nin Kuzey Kutbu'nda petrol ve doğal gaz aramalarına son verme çağrısını yaptığını belirterek, AB'nin sıfır emisyon ve sıfır kirlilik için liderlik edeceğini vurguladı.

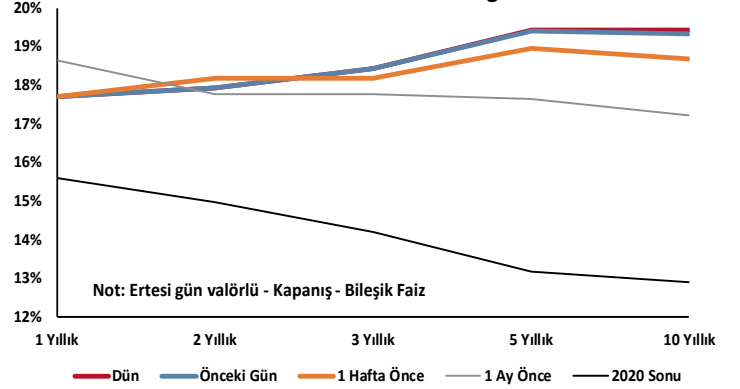
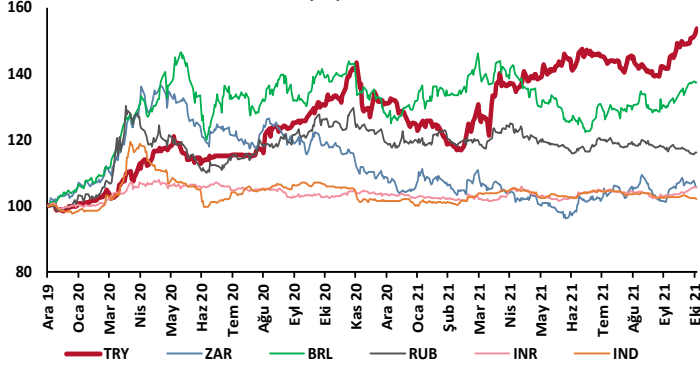
OPEC, petrol talep tahminini düşürdü. Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü (OPEC) tarafından yayınlanan aylık "Petrol Piyasası Raporu"na göre, 2021 yılı için küresel petrol talebi tahminini aşağı yönlü güncellerken, doğal gaz fiyatlarındaki yükselişle beraber enerji üretimi gibi sektörlerde petrole olan talebin artabileceğini fakat rafinerilerdeki üretimin azalabileceğini söyledi. OPEC, küresel günlük petrol talebi tahminini bu yıl için milyon 96,68 milyon varilden 96,60 milyon varile düşürdü. Rapora göre, 2022 yılı için küresel günlük petrol talep tahmini 100,83 milyon varilden 100,76 milyon varile geriledi.

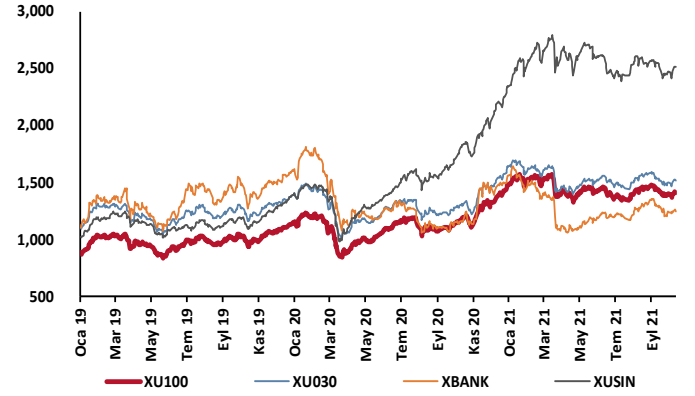
TCMB Faiz Koridoru

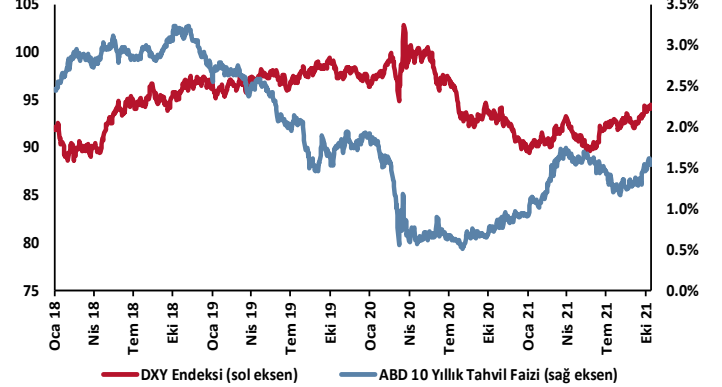
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi

GOÜ Para Birimleri / USD
31/12/2019 = 100

Hisse Endeksleri

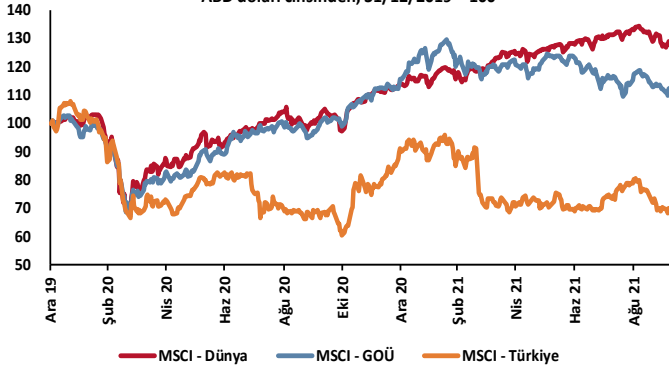
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi
baz puan

Dolar Endeksi ve 10 Yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

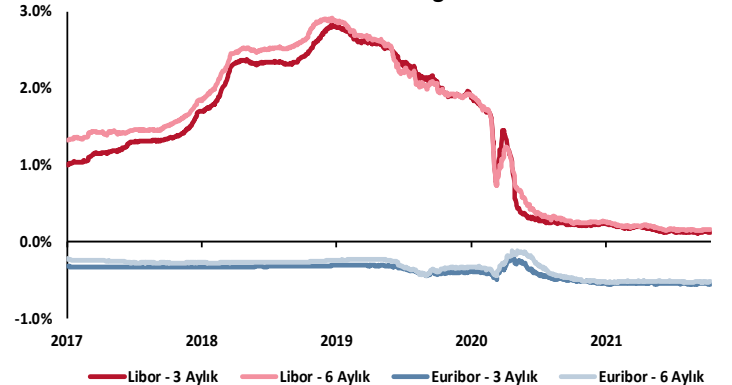

MSCI Hisse Endeksleri

ABD doları cinsinden, 31/12/2019 = 100

Küresel Gösterge Faizler

TSKB

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

MECLİSİ MEBUSAN CAD. NO 81

FINDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE

2021 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşlerle sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonlanabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası
www.tskb.com.tr

T: +90 212 334 50 50 F: +90 212 334 52 34

E: info@tskb.com.tr